

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

*Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling*

Locatie: Geldersedijk 28 Hattem

Rapportnummer: 2022-BE-0391

In opdracht van:

Van Dun Advies
Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2022-BE-0391

Opdrachtgever

Van Dun Advies

Contactpersoon

De heer M. Gerards

Locatie

Geldersedijk 28 Hattem

Auteur

Freek Rovers

Collegiale controle

Frenk van de Wal

Opleverdatum

24 september 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Criteria.....	4
1.4 Geldigheid onderzoek.....	4
2. PROJECTGEGEVENS.....	5
2.1 Ligging van het plangebied	5
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied	5
2.3 Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN	9
3.1 Bureauonderzoek	9
3.2 Veldonderzoek	9
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek.....	10
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN	14
4.1 Gebiedsbescherming	14
4.2 Houtopstanden	17
4.3 Soortenbescherming	17
5. RESULTATEN EN ADVIES	30
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden	30
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten	30
5.3 Aanbevelingen	31
6. BRONNEN	33

SAMENVATTING

Opdrachtgever heeft concrete plannen voor herontwikkeling aan de Geldersedijk 28 te Hattem. Het voornemen is om de huidige bebouwing te slopen om daarna 16 verandawoningen en 24 appartementen te realiseren. Gelegen in het dynamische natuur- en rivierenlandschap de Uiterwaarden.

Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

Omdat overtreding van de Omgevingswet op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan op de planlocatie in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Hiervoor is in 2023 een eerdere ecologische quickscan uitgevoerd. Deze quickscan is een update van het oude rapport, inclusief een nieuw veldbezoek.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn effecten op kamsalamander, eekhoorn, buizerd en algemene broedvogels niet op voorhand uit te sluiten. Voor de kamsalamander geldt dat men in overleg moet treden met de provincie of kan worden volstaan met het realiseren van nieuw leefgebied. Voor de eekhoorn en buizerd is een aanvullend bezoek in de bladerloze periode noodzakelijk om nestplaatsen aan te tonen of uit te sluiten. Voor algemene broedvogels, met name weidevogels, dient een werkprotocol te worden opgesteld. In dit werkprotocol kunnen meteen algemene maatregelen worden opgenomen ten behoeve van overige soortgroepen.

Naar verwachting zullen de werkzaamheden niet over de basisbelasting van het plangebied komen. Er ligt een spoorburg op 140 meter afstand, waardoor er een geluidsbelasting van maximaal 65 dB bestaat en er regelmatig sprake is van waarneembare trillingen. Lichtverstrooiing dient voorkomen te worden.

De zorgplicht is altijd van toepassing.

Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Freek Rovers
Brabant Eco
September 2025

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Van Dun Advies zal de bebouwing aan de Geldersedijk 28 te Hattem gesloopt worden om daarna 16 verandawoningen en 24 appartementen te realiseren.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor de planlocatie in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?

Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco verklaart hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

De planlocatie is gelegen aan de Geldersedijk 28, ten noorden van de kern van Hattem, in de gelijknamige gemeente. De plaats Hattem ligt op de grens met Overijssel en aan de noordrand van de Veluwe, zuidelijk van Zwolle.

Het plangebied is gelegen aan de rivier de IJssel, in rivierenlandschap de Uiterwaarden.

De directe omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarische percelen, bedrijfsbestemmingen en rivier de IJssel.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Satellietfoto omgeving plangebied, planlocatie is rood omcirkeld. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing, grasvelden, een zwemvijver en verharding. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit weiland, een rijksweg, een spoorbrug en de IJssel.

Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

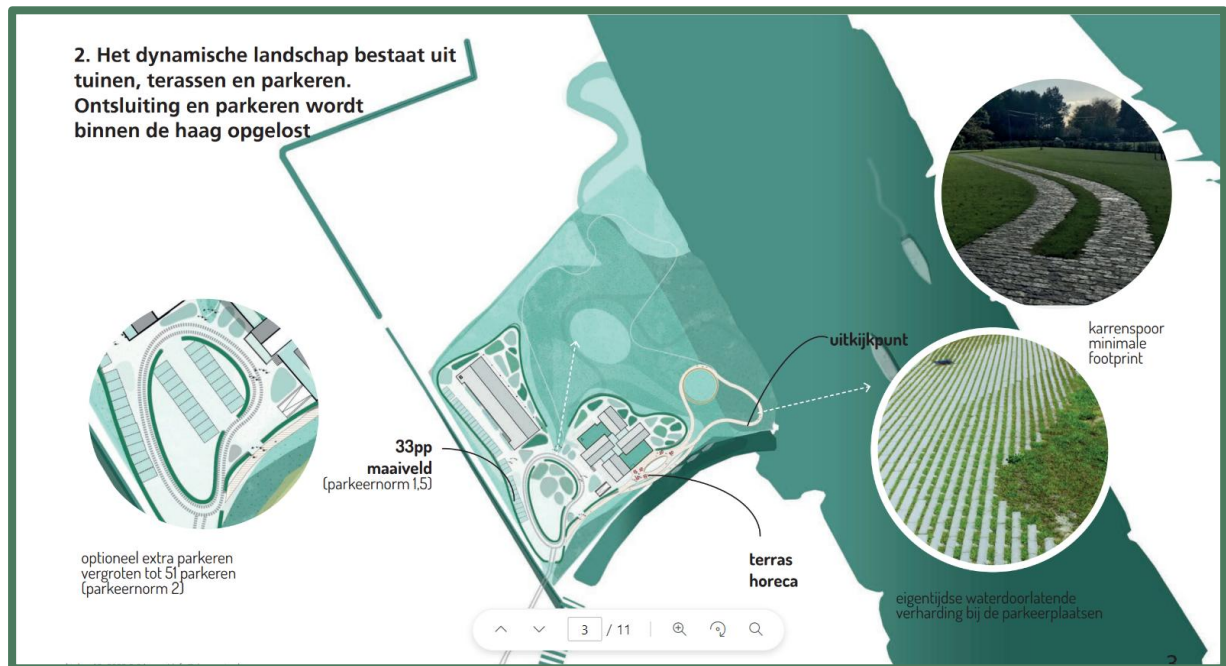
Afbeelding 2: Globaal omliggende planlocatie in blauw. Bron: Van Dun Advies

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Opdrachtgever heeft het plan voor herontwikkeling van de planlocatie aan de Geldersedijk 28. De bebouwing zal worden gesloopt om daarna landgoed IJsselstein met 16 verandawoningen en 24 appartementen te realiseren, in natuurgebied Uiterwaarden. De Uiterwaarden van de IJssel zijn buitendijkse gebieden langs de rivier de IJssel, in de provincies Gelderland en Overijssel. Het zijn merendeels natuurgebieden die beschermd zijn in het kader van de regelingen volgens Natura 2000. Het geheel zal landschappelijk worden ingepast, onder andere middels natuurdaken, halfbestrating, inzaaien van bloemenrijke weilanden en het plaatsen van vleermuis- en steenuil kasten.

Afbeelding 3: Beoogde situatie nieuwe struweelhagen. Bron: van Dun Advies (Concept V2 oktober 2023)

Afbeelding 4: Beoogde situatie verharding. Bron: van Dun Advies (Concept V2 oktober 2023)

Afbeelding 5: Beoogde situatie rustgebied. Bron: van Dun Advies (Concept V2 oktober 2023)

Afbeelding 6: Beoogde situatie ecologische maatregelen. Bron: van Dun Advies (Concept V2 oktober 2023)

Afbeelding 7: Impressie IJsselstein. Bron: Van Dun Advies

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.

De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek. De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Noord-Brabant?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl. NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdierverseniging. Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord-Brabant.

3.2 Veldonderzoek

Op donderdag 4 augustus 2022 in de ochtend hebben ecologen Freek Rovers en Frenk van de Wal in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren zonnig, onbewolkt met een westenwind met windkracht 3 en droog. De gemiddelde temperatuur lag rond de 26 graden Celsius.

Op dinsdagmiddag 24 september 2025 in de middag heeft ecooloog Freek Rovers in het kader van het natuurwaardenonderzoek opnieuw een veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe

omgeving. De weersomstandigheden waren bewolkt met een zuidwestenwind met windkracht 4 en droog. De gemiddelde temperatuur lag rond de 16 graden Celsius.

Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen, zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooi-resten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

De staat van het plangebied zelf is in 2025 nagenoeg niet veranderd.

Het plangebied bestaat uit een woonhuis, een bijbouw, een onderhouden tuin, het omliggende grasland en de houtwallen.

Het woonhuis bestaat uit geschilderde en volledig gesloten bakstenen muren en een zadeldak bedekt met geglazuurde dakpannen en twee verhoogde wanden in plaats van kopgevelpannen.

De bijbouw is gebouwd in 2016 en bestaat uit een bakstenen muur tot ongeveer een meter hoogte, vanaf dat punt is het een strakke planken wand. Het schilddak is bedekt met geglazuurde dakpannen. De ruimte tussen de kopgevelpannen en de wanden is afgesloten met vogelschroot.

In de onderhouden tuin staan algemene tuinbloemen zoals petunia en rudbeckia. De oprit en paden naar de beide gebouwen zijn verhard en bestrooid met grind.

Het grasland in het plangebied is te verdelen in twee delen, het gemaaide deel en het vrij groeiende deel. In het gemaaide deel staan algemeen voorkomende kruiden zoals vijfvingerkruid, Jakobs kruid en ridderzuring. Ook in het vrij groeiende deel staan algemeen voorkomende kruiden, zoals paardenbloem, akkerdistel, knoopkruid, duizendblad en weegbree. Verder staan er enkele grote bomen. Deze bomen zijn een perenboom, een aantal wilgen, een lindeboom en een notenboom.

De houtwal bestaat uit een aantal soorten bomen en struiken, waaronder beuk, lijsterbes, notenboom, esdoorn, amberboom en vleugelnoot. Amberboom en vleugelnoot zijn uitheemse soorten en zijn waarschijnlijk aangeplant. In de houtwal staat een opvallend grote rode beuk.

Foto 1: Woonhuis plangebied

Foto 2: Strak geplaatste wand in plaats van kopgevelpannen

Foto 3: Strak geplaatste loodslabben

Foto 4: Strak geplaatste overstekbetimmering

Foto 5: Bijbouw plangebied

Foto 6: Vogelschroot onder pannen bijbouw

Foto 7: Strak aansluitende overstekbetimmering bijbouw

Foto 8: Strak aansluitende goot bijbouw

Foto 9: Overzicht grasland met bebouwing en houtwal

Foto 10: Lindeboom in het grasland

Foto 11: Notenboom in grasland

Foto 12: Schietwilg op de oever

Foto 13: Vijver in het plangebied

Foto 14: Grindpad door de houtwal

Naast het plangebied zelf is ook de directe omgeving van het plangebied uitgebreid meegenomen in het veldbezoek van 2025. Hiermee is vooral gelet op de omliggende graslanden tot aan de weg, de sloten en de IJssel zelf.

De vegetatie op de graslanden bestaat veelal uit soorten van bemeste bodems, zoals Engels raaigras, smalle weegbree en paardenbloem. Verder zijn ook vijfvingerkruid, Jacobs kruid, duizendblad, kruipende boterbloem en akkerdistel waargenomen op de omliggende graslanden. De oevers van de naastgelegen sloot zijn vrijwel volledig begroeid met riet en schietwilgen. De oevers van de IJssel zelf zijn nagenoeg niet begroeid en deels beschoeid met stenen. Op ongeveer 140 meter afstand van het plangebied loopt een spoorbrug over de IJssel.

Foto 15: Overzicht grasland buiten plangebied

Foto 16: IJssel met spoorbrug

Foto 17: Met stenen beschoeide oevers van de IJssel

Foto 18: Oevers van de sloot met riet en schietwilgen

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

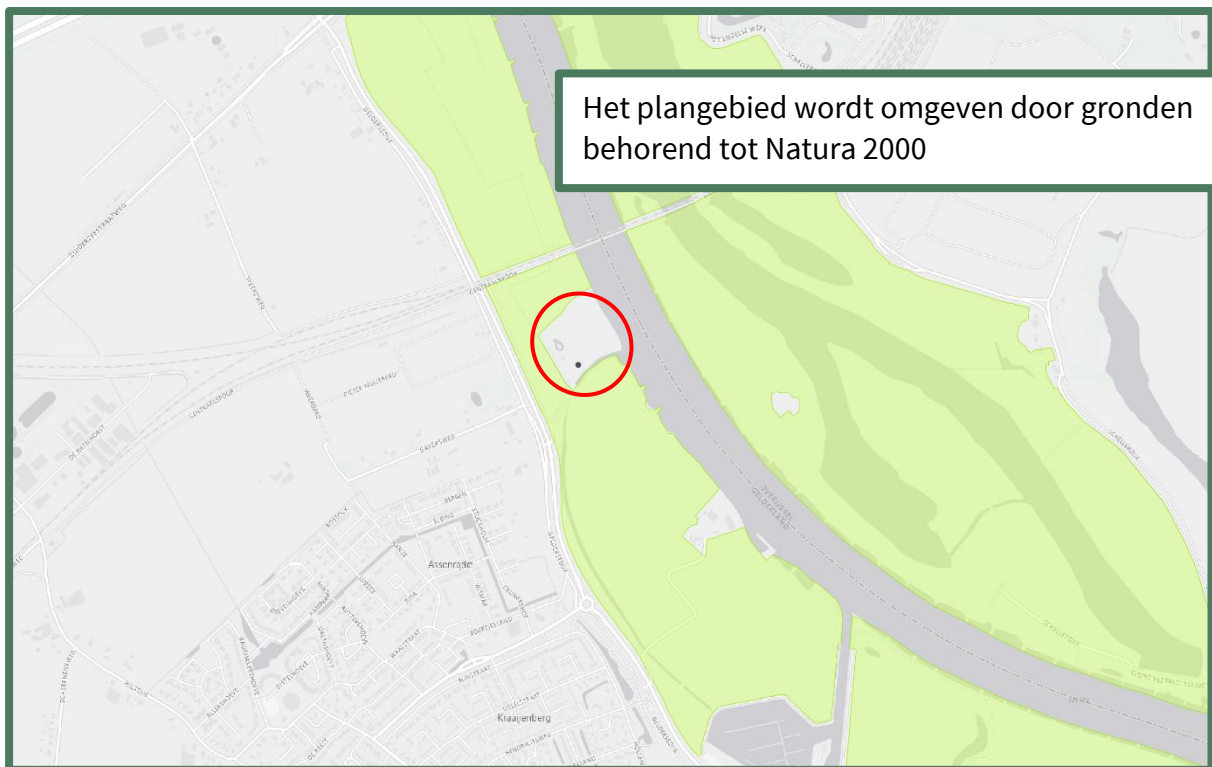
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Noord-Brabant.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt direct aansluitend aan gronden die tot Natura 2000 gebied Rijntakken behoren. Op 2 kilometer naar het zuiden is Natura 2000 gebied Veluwe gelegen. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000 gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. Natura 2000 gebieden zijn in groen aangegeven.

Afbeelding 8: Natura 2000 gebieden. Bron: Atlasleefomgeving.

Doordat het plangebied omringd wordt door het Natura 2000-gebied zijn de mogelijke directe effecten van de bouw en het bewonen geëvalueerd. Het plangebied is aanzienlijk groter dan het bouwvlak dat gebruikt gaat worden. Wanneer er alleen wordt gekeken naar het bouwvlak dan blijft er altijd meer dan 30 meter tussen het Natura-2000 gebied en het bouwvlak.

Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied wordt in de onderstaande delen de drie voornaamste verstoringsbronnen, licht, geluid en trillingen, uitgewerkt.

Licht

De dichte houtwal rondom het plangebied zal lichtverstrooiing buiten het plangebied in de zomer en nazomer significant beperken. Buiten die periode is lichtverstrooiing een mogelijke storingsfactor, wanneer hier geen adequate maatregelen voor worden getroffen.

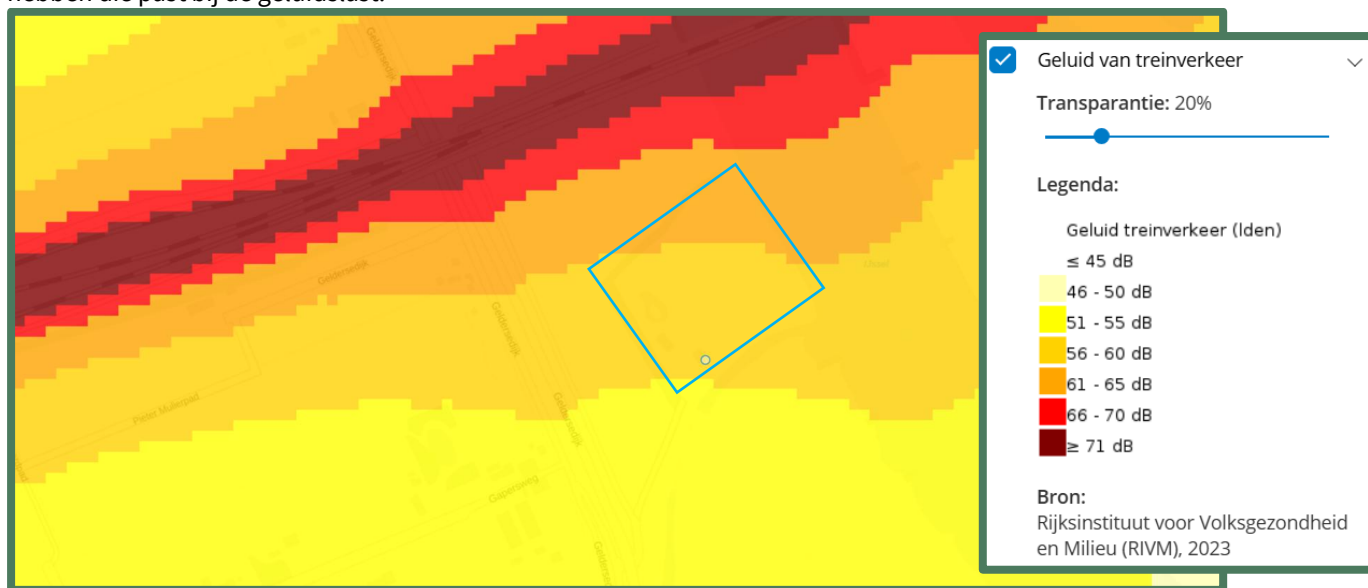
Door gebruik te maken van natuurvriendelijke verlichting, die met name enkel daar verlicht waar nodig is en lichtverstrooiing tegengaat, bijvoorbeeld met een lampenkap en/of door gebruik te maken van bewegingssensoren, kunnen negatieve effecten ten gevolge van lichtvervuiling worden tegen gegaan. Gezien de aanwezigheid van de spoorbrug, weg naast de omliggende graslanden en eventuele scheepvaart zal het plangebied niet jaarrond maximaal donker zijn. Door rekening te houden met natuurvriendelijke verlichting zal er in de gebruiksfase geen negatief effect optreden ten gevolge van lichtverstrooiing. Tijdens de aanlegfase zal zo veel mogelijk moeten worden gewerkt bij daglicht.

Afbeelding 9: Voorbeeld natuurvriendelijke verlichting. Bron: Recreatief Totaal

Geluid

Gezien de afstand tot de spoorbrug is specifiek onderzocht wat de geluidslast is in en direct rondom het plangebied. Uit de kaart van Atlasleefomgeving blijkt dat de geluidslast tussen de 65 en 51 dB ligt. Ter vergelijking ligt de gemiddelde geluidslast van woon-werkverkeer op 50 dB. Zodoende kan gesteld worden dat er geen storende effecten worden verwacht ten gevolge van de geluidslast van de werkzaamheden en het wonen in het plangebied. Eventueel aanwezige dieren zullen een mate aan gewenning voor geluid hebben die past bij de geluidslast.

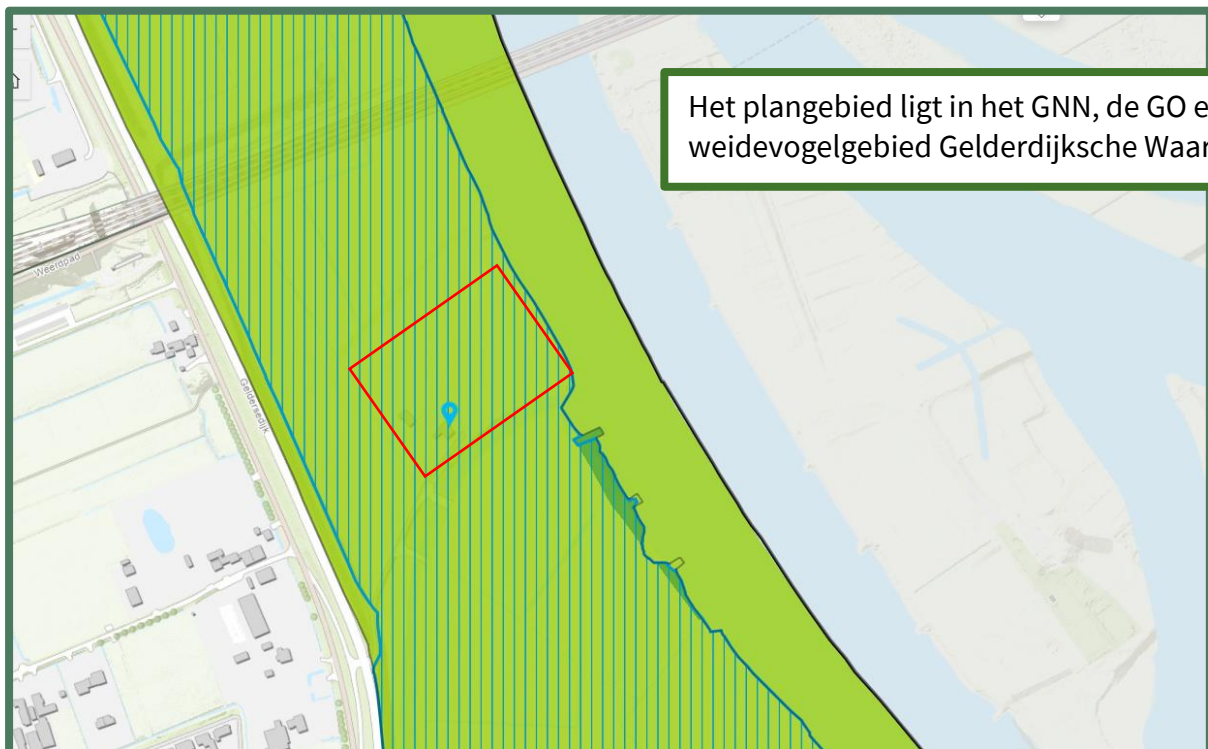
Afbeelding 10: Geluidslast vanaf het spoor overdag. Plangebied globaal weergegeven met blauwe rechthoek. Bron: Atlasleefomgeving.

Trillingen

Volgens het Factsheet Trillingen van het Spoor, gepubliceerd op 26 januari 2018, zijn trillingen van het spoor door mensen te merken tot een afstand van 300 meter. Het plangebied ligt op minimaal 140 meter afstand. Daarmee is reeds sprake van waarneembare trillingen in het plangebied. Soorten die direct hinder zouden ondervinden van grondtrillingen zullen zich dan ook niet vestigen in, of rond, het plangebied. Dieren die zich wel gevestigd hebben, zijn in enige mate gewend aan trillingen. Met de toename in kleinschalig verkeer zijn geen negatieve effecten te verwachten.

4.1.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied ligt in het Gelders Natuurnetwerk (GNN), de Groene ontwikkelingszone (GO) en het weidevogelgebied Gelderdijsche Waard. De ligging van het plangebied wordt globaal met een rode rechthoek aangegeven.

Afbeelding 11: Geldersnatuurnetwerk (donkergroen, Groene ontwikkelingszone (lichtgroen) en weidevogelgebied Gelderdijsche Waard (blauw gestreept). Bron: geoportaal.gelderland.nl

Naast het Gelders Natuurnetwerk (GNN), wat onderdeel is van het NNN onderhoudt de provincie Gelderland ook een Groene Ontwikkelingszone (GO). De Groene ontwikkelingszone (GO) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de ecologische verbindingzones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. Door het onderhouden van de GO blijven natuurgebieden met elkaar in verbinding, waardoor zowel algemene als beschermde soorten veiliger kunnen verspreiden. Daarnaast blijft de provincie Gelderland middels de combinatie GO en NNN geschikt voor beschermde diersoorten die een grotere bewegingsruimte nodig hebben. De Weidevogelgebieden zijn een bijzonder onderdeel van de Groene Ontwikkelingszone. De provincie en haar partners willen in de nog perspectievolle weidevogelgebieden een landbouwpraktijk stimuleren en instandhouden die rekening houdt met weidevogels.

Zoals reeds beschreven is er sprake van een basisbelasting met betrekking tot licht, geluid en trillingen in het plangebied, ten gevolge van de ligging in de buurt van een spoorweg. Wanneer rekening wordt gehouden met het gebruik van kunstlicht in zowel de aanleg- als de gebruiksfase en er rekening wordt gehouden met geluid in de aanlegfase, worden er geen negatieve effecten verwacht ten gevolge van de werkzaamheden en het woon-werkverkeer.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied ligt omringd door een Natura 2000-gebied en ligt in het GNN, de GO en het weidevogelgebied Gelderdijsche Waard. Door de basisbelasting ten gevolge van de ligging in de buurt van een spoorweg worden zeer verstoringgevoelige soorten hier niet verwacht. De geluids- en trillingsbelasting blijft onder het niveau dat reeds in het plangebied aanwezig is door de spoorweg. Met lichtverstrooiing dient rekening te worden gehouden. Verder is een Aeries-berekening nodig om effecten ten gevolge van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden uit te sluiten.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van ten minste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.

Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Geldersedijk 28 Hattem met nummer BE-0391 d.d. 23 september 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.

Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Kartuizer anjer	Grasland, in bermen en op rotsachtige plaatsen
Kluwenklokje	Zonnige, soms licht beschaduwde plaatsen op matig droge tot vaak vochtige, matig voedselrijke, kalkhoudende en humushoudende grond (lemig zand, leem, zavel, mergel en stenige plaatsen)
Liggende ereprijs	Zonnige, warme plaatsen op droge, voedselarme, kalkhoudende, humusarme grond (zand en stenige plaatsen).
Wilde ridderspoor	Zonnige plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, matig bemeste, kalkrijke, omgewerkte zandige klei (zavel en lichte klei)

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Kartuizer anjer

Kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond (al of niet lemig zand en mergel) en ook op stenige plaatsen). Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bossages langs bermen en dijken en op leistehellingen en zandsteenrotsen.

Kluwenklokje

Kluwenklokje komt oorspronkelijk in Nederland in het wild voor langs de rivieren en is verder bekend uit Zuid-Limburg zonder dat het daar vaste voet heeft gekregen. De natuurlijke groeiplaats is op zonnige en matig vochtige bodem van kalk- of humushoudend zand, klei of leem. De plant kan tegen lichte bemesting en begrazing. Het is een soort die vaak voorkomt op blauwgraslanden, welke in hun voorkomen bedreigd worden door de praktijk van het scheuren van onproductief grasland.

Liggende ereprijs

Liggende ereprijs is een zeer lage, overblijvende plant die in de late lente bloeit. Deze plant groeit op zonnige, zandige graslanden langs rivieren en komt voor op schrale, kalkarme bodems. Ze wordt bedreigd door bemesting, recreatie en bodemverzuring, maar kan in natuureservaten overleven.

Wilde ridderspoor

Wilde ridderspoor is te vinden op matig voedselrijke kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderaal omgewerkte terreinen op kalkgrond. Deze paarsbloeiende plant is zeer sterk achteruitgegaan en tegenwoordig alleen hier en daar nog te vinden vooral langs Maas en IJssel. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en de toegenomen bemesting zijn hiervan de oorzaak.

Veldbezoek flora

Het veldbezoek vond plaats in de herfst, wanneer slechts een deel van de aanwezige planten zichtbaar zijn. Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Ze zijn er ook niet te verwachten door het voedselrijke karakter dat de aanwezige soorten indiceren. Beschermde soorten komen vooral voor op voedselarme, kalkhoudende en vochtdoorlaatbare grond.

Deelconclusie flora

Geen van de beschermde soorten is aangetroffen in het projectgebied, noch geschikt biotoop dat bewijs zou leveren dat deze soort(en) er aanwezig zouden kunnen zijn. Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de zorgplicht.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?

De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone dwergvleermuis	Vooral bebouwing
Laatvlieger	Vaak bebouwing
Meervleermuis	Vooral bebouwing
Rosse vleermuis	Vooral bomen
Ruige dwergvleermuis	Vooral bomen

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.

In het plangebied zijn bomen met een geschikte stamdiameter waarin vleermuizen mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben aanwezig. Deze bomen blijven staan en dus blijven deze verblijfplaatsen behouden. Door rekening te houden met het tegengaan van lichtverstrooiing, zoals beschreven in 4.1.1, blijven deze potentiële verblijfplaatsen ook functioneel.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.

De woning in het plangebied beschikt over een holle spouw, maar er zijn geen potentiële invliegopeningen, zoals stootvoegen, in de buitengevels van de woning waargenomen. Ook zijn de overstekbetimmeringen strak tegen de buitengevels geplaatst, waardoor geen gaten en kieren ontstaan die vleermuizen de kans bieden de spouw te betreden. Daarnaast zijn er geen kopgevelpannen waaronder vleermuizen een verblijfplaats zouden kunnen vinden. Het dak ligt ingesloten tussen twee muren. De pannen sluiten strak op elkaar aan.

Ook de bijbouw biedt geen verblijfplaatsen voor vleermuizen. De overstekbetimmering en goten zijn strak tegen de buitengevel geplaatst en er is vogelschroot aanwezig onder de koppannen waardoor er geen invliegopeningen aanwezig zijn in het bijgebouw. Ook zijn er geen andere potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen, zoals een holle ruimte achter een vensterluik, dakpan, loodslab, windveer of boeiboord, in het plangebied waargenomen.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden.

Er zijn duidelijke lijnvormige elementen op de grens en direct naast het plangebied aanwezig, die potentie bieden als een vliegroute. Het betreft met name de IJssel zelf en de groenstrook rondom het plangebied. Deze landschapselementen zullen gehandhaafd blijven. De grasvelden en het groen in de directe omgeving zijn geen onderdeel van de ingreep en derhalve kan er gesteld worden dat het foerageergebied gelijkblijvend zal zijn, tijdens en na de ingreep.

Ook hier geldt dat vleermuizen snel worden verstoord door verlichting. Soms kunnen vleermuizen door verlichting een verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied niet meer gebruiken. De mate waarin het licht vleermuizen verstoord is afhankelijk van de hoeveelheid licht, de lichtkleur en de gevoeligheid van de soort voor licht.

Deelconclusie vleermuizen

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield, wanneer maatregelen worden getroffen om lichtvervuiling tegen te gaan. Er is dan geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden van vleermuizen.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Martersoort	Bescherming
Boommarter	Beschermd
Bunzing	Beschermd
Das	Beschermd
Hermelijn	Beschermd
Otter	Beschermd
Steenmarter	Beschermd

Wezel**Bescherm**

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Boommarter

De schuilplaats en nestplek van de boommarter bestaat meestal uit een holle boom en hun leefgebied bestaat doorgaans uit bos, zowel loof- als naaldbos en gemengd bos, jong en oud. Toch wagen ze zich ook buiten bosgebieden, maar bomen zijn nooit ver weg. De dieren leven solitair en kunnen goed zwemmen. 's Nachts legt een boommarter 2 tot 20 kilometer af.

Bunzing

Doordat ze niet kieskeurig zijn wat betreft hun voedsel, komen bunzings voor in vele verschillende landschapstypen. Ze komen vooral voor in bebost laagland nabij water, waaronder rivieroeveren en moerassen. In de winter worden bebouwde gebieden opgezocht en is de bunzing te vinden in de buurt van boerderijen. Deze zoogdieren verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals hagen die tot aan de grond komen (geen opgesnoeide hagen) of greppels, en vinden er hun voedsel. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen, takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de bunzing is water in de nabijheid van belang.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Hermelijn

De hermelijn komt in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers, vochtig terrein. De enige voorwaarde is dat er voldoende dekking aanwezig is. De hermelijn is zowel overdag als 's nachts actief en is een actief jager. Het is een carnivoor die vooral op kleine zoogdieren jaagt. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollenest of konijnennest en verplaatst zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes en oeverlijnen. Ook maakt hij hierbij geregeld gebruik van holen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van 5 centimeter.

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Maar ook in kustzones, rotskusten en estuaria. In Tibet komt de otter zelfs in de bergen voor. Ze leven in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. In brakke en zoute wateren (in Europa) komen ze alleen voor als er zoet water in de omgeving is, omdat ze dat nodig hebben voor het schoonhouden van hun pels en als drinkwater. In Nederland is het dier in de jaren 80' uitgestorven en ook in andere landen is de otter in aantal afgenomen. Sinds 2002 is in Nederland begonnen met herintroductie. Tegenwoordig komt de otter weer voor in Noordwest-Overijssel, Friesland, Gelderland en langs de Overijsselse Vecht.

Steenmarter

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Wezel

De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede

schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Veldbezoek marterachtigen

De ruigte langs de slootkant en ook de houtwallen zouden schuilplaatsen of foerageergelegenheden kunnen herbergen voor kleine marterachtigen zoals de bunzing of wezel. Ook voor de steenmarter zou de te behouden houtwal geschikt kunnen zijn.

Doordat de bestaande houtwallen en verdere vegetatie in en rond het plangebied behouden zullen worden, zullen er altijd rustige hoekjes met dekking aanwezig zijn waar de dieren heen kunnen vluchten, wanneer rekening wordt gehouden om niet boven de huidige geluidsbelasting in het plangebied te gaan.

Er zijn geen sporen van dassen, zoals snuitputjes, (bij)burchten of vaste wildsporen waargenomen.

De beschoeide oevers van de IJssel bieden onvoldoende beschutting om geschikt te zijn als verblijfplaats van de otter. De sloot buiten het plangebied, welke is begroeid met schietwilg en riet, zou in theorie geschikt kunnen zijn voor de otter. Wederom dient rekening te worden gehouden met lichtverstrooiing en geluid.

Deelconclusie marterachtigen

In de nieuwe situatie blijven deze schuilhoekjes en vegetatie bestaan en door de landschappelijke inpassing en zal het leefgebied van de kleine marterachtigen niet verslechteren. Daarmee worden geen negatieve effecten ten opzichte van van de leefomgeving van marterachtigen verwacht, wanneer rekening wordt gehouden met lichtverstrooiing en geluidsoverlast.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Gelderland tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd
Eekhoorn	Beschermd
Wild zwijn	Alleen in natuurgebieden

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.

Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-, walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Wild zwijn

Het wild zwijn komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennotjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen.

Een wild zwijn is een nacht- en schemerdier, in rustige leefomgeving soms ook overdag actief. Op zoektochten kan hij grote afstanden afleggen tot wel vijftien kilometer. Ze kunnen goed graven met hun snuit en voorpoten en zo grote percelen bosgrond omwoelen. Bij sommige bosbouwers zijn ze hierom geliefd, omdat ze zo zorgen voor kiembedden voor natuurlijke verjonging, maar voor landbouwers is het omwoelen van hun akkers niet gunstig.

Voor het wild zwijn geldt buiten de aangewezen standplaatsen op de Veluwe en Nationaal Park de Meinweg een nulstandbeheer. Dit betekent dat de soort buiten de standplaatsen niet mag voorkomen en daar wordt afgeschoten.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Binnen en rondom het plangebied zijn veel bomen aanwezig, waaronder geschikte voedselbomen zoals beuk. Omdat het veldbezoek heeft plaatsgevonden in de bladerrijke periode, kan de aanwezigheid van een eekhoornnest niet op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied is onderzocht op sporen van gebruik door de bever. Er zijn geen knaagsporen, toetredingssporen, burchten of holtes in de oever waargenomen.

Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het aannemelijk is dat er vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is niet uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van de eekhoorn. Om de aan- of afwezigheid van een eekhoornnest aan te tonen, dient in de bladerloze periode (globaal november – februari) een aanvullend veldbezoek te worden uitgevoerd.

Voor zowel de bever als het wild zwijn is er geen bewijs dat het plangebied ten tijde van het veldbezoek wordt gebruikt als onderdeel van het leefgebied.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. De Omgevingswet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Gelderland kan worden opgedeeld in 2 categorieën.

Categorie 1

Categorie 1 soorten zijn soorten met jaarrond beschermde nesten. De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Beschermingscategorie*	Nestplaats
Boomvalk	1	In bomen
Buizerd	1	In bomen

Gierzwaluw	1	In gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	1	Op de grond, in gebouwen en nestkasten
Havik	1	In bomen
Huismus	1	In gebouwen en nestkasten
Kerkuil	1	In gebouwen en nestkasten
Oehoe	1	In bomen en op de grond
Ooievaar	1	In bomen, op gebouwen en nestpalen
Ransuil	1	In bomen en op de grond
Roek	1	In bomen
Slechtvalk	1	In gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	1	In bomen
Steenuil	1	In gebouwen, boomholtes en nestkasten
Wespendief	1	In bomen
Zwarte wouw	1	In bomen

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

*Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

*Categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

*Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

*Categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest.

Categorie 2

Categorie 2 betreft soorten met eveneens jaarrond beschermde nesten, , tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen. Het betreft voornamelijk holenbroeders of vogels die een groot nest bouwen als zwarte kraai of ekster, waarvan enkele andere soorten vogels gebruik maken die niet in staat zijn om zelfstandig een nest te bouwen (bijv. ransuil, torenvalk en boomvalk).

De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	In bomen
Boerenzwaluw	In gebouwen
Bonte vliegenvanger	In boomholtes en nestkasten
Boomklever	In boomholtes
Boomkruiper	In boomholtes en nestkasten
Bosuil	In boomholtes, nestkasten en gebouwen
Draaihals	In boomholtes en nestkasten
Eidereend	Op de grond
Ekster	In bomen
Gekraagde roodstaart	In boomholtes, nestkasten en holen
Glanskop	In boomholtes en nestkasten
Grauwe vliegenvanger	In boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	In boomholtes
Grote bonte specht	In boomholtes
Grutto	Op de grond in grasvelden
Huiszwaluw	Tegen gebouwen
IJsvogel	In steile wanden
Kleine bonte specht	In boomholtes
Kleine vliegenvanger	In boomholtes
Kortsnavelboomkruiper	In spleten in bomen
Oeverzwaluw	In steile wanden
Pimpelmees	In boomholtes en nestkasten
Raaf	In bomen
Ruigpootuil	In boomholtes

Spreeuw	In boomholtes, gebouwen en nestkasten
Tapuit	In konijnenholen
Torenvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Zeearend	In bomen en op de grond
Zwarte kraai	In bomen
Zwarte mees	In boomholtes, nestkasten en muizengangen
Zwarte roodstaart	In gebouwen
Zwarte specht	In boomholtes

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegen de redenen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen

Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.

De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

De oehoe is een grote uilensoort die een breed scala aan habitats bewoont, variërend van rotsachtige berggebieden tot bosrijke gebieden en zelfs open landschappen. Oehoes maken vaak gebruik van bestaande nesten van andere grote vogels, zoals arenden of roofvogels, maar ze kunnen ook hun eigen nesten bouwen op rotsrichels, in bomen of zelfs op de grond.

Huismus

Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar

Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek

Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart

In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lagergelegen water en aan de kust.

Roofvogels

De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen gestart worden, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Veldbezoek vogels

Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte holtes voor gierzwaluwen aanwezig.

Binnen het plangebied ontbreekt het volledig aan geschikte ingangen voor uilen om nestplaatsen te vinden. Tijdens het veldbezoek is er uitgekeken naar sporen van aanwezigheid van kerkuil en steenuil zoals braakballen, krijtsporen tegen muren of rui veren. Er zijn geen sporen van aanwezigheid van uilen aangetroffen.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen gezien. De pannendaken van het woonhuis en het bijgebouw lopen door tot in de goot, waardoor er geen geschikte ruimte beschikbaar blijft voor huismussen.

De oevers van de sloot en de IJssel zijn in theorie geschikt voor de grote gele kwikstaart.

Er is voor de slechtvalk geen geschikte habitat aanwezig in het plangebied.

In het plangebied is open grasland met bomen aanwezig. Daarnaast heeft het veldbezoek plaatsgevonden in de bladerrijke periode en is er vanuit de grote lindeboom in het noordoosten van het plangebied een vertrekkende buizerd waargenomen. Zodoende kan een nestplaats van deze roofvogelsoort (nog) niet worden uitgesloten. Hiervoor zal een bezoek in de bladerloze periode noodzakelijk zijn.

Foto 19: Buizerd in vlucht

Foto 20: Aalscholver in vlucht

In het plangebied zijn mogelijkheden voor nestgelegenheid voor overige vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. Er is in het plangebied veel weiland aanwezig waarin weidevogels broedgelegenheid vinden.

Deelconclusie vogels

Uit de bovenstaande waarnemingen en de observaties ter plekke blijkt dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor akkervogels, roofvogels, struweelvogels, tuinvogels, weidevogels en watervogels. Voor bosvogels, moerasvogels en stadsvogels zijn geen geschikte biotopen aanwezig.

Het plangebied is echter geen essentieel foerageergebied voor de voorkomende soorten omdat er in de buurt van het plangebied alternatief foerageergebied aanwezig is. Voorbeelden zijn de omliggende weilanden, sloten en de IJssel. Ook zal het gebied grotendeels als foerageergebied in gebruik blijven na het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. De bebouwing wordt deels gerealiseerd op een perceel waarnaast momenteel al bebouwing aanwezig is.

Om de aanwezigheid van het jaarrond beschermde nest van de buizerd uit te sluiten, dient in de bladerloze periode een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd. Verder dient er ter bescherming van de weidevogels een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, mede om te waarborgen dat er inderdaad buiten kwetsbare periodes en onder de geluidsnormen gewerkt kan worden. Indien binnen het broedseizoen gestart gaat worden met de sloopwerkzaamheden, kan dit enkel nadat tijdens een broedvogelinspectie door een deskundig ecooloog is bevestigd dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.

De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Grote modderkruiper	Vissen, beschermd
Hazelworm	Reptielen, beschermd
Kamsalamander	Amfibieën, beschermd
Noordzeehouting	Vissen, beschermd
Ringslang	Reptielen, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. De soort houdt zich overdag verscholen en voedt zich 's nachts met kleine ongewervelden zoals wormen, watervlooien, muggenlarven en kreeftjes. In drooggevallen wateren kan de soort zelfs enige tijd ingegraven in de modder overleven door de levensfuncties tot een minimum te beperken en gebruik te maken van huidademhaling. De dikke slijm laag biedt hierbij bescherming tegen uitdroging.

Hazelworm

Hazelwormen leiden een verborgen leven. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Ze zijn vaak lastig te vinden omdat ze weinig op open plekken zonnen.

Kamsalamander

Het landschap waarin de kamsalamander wordt aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater. Kamsalamanders komen zelden in akkerbouwgebieden voor. Ze komen relatief veel voor langs de grote

rivieren, in beekdalen en op landgoederen. Kamsalamanders komen voor in een verscheidenheid aan typen visvrije wateren. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke vennen en in leemputten.

Noordzeehouting

Rond november trekt de Noordzeehouting de rivieren op om zich voort te planten. Er wordt gepaaid boven kiezel of zandbodems met een matige stroming. De jonge Noordzeehouting laten zich in de loop van de zomer afzakken richting riviermondingen en de kustzone. In Nederland groeit een deel van de Noordzeehouting op in het IJsselmeer en wordt hier ook volwassen.

Ringslang

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Deze liggen veelal op zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Grote oppervlaktes laag gelegen, nat gebied worden gemeden, omdat de soort daar vaak niet alle stadia van zijn levenscyclus kan doorlopen. Met name de ontwikkeling van de eieren en de overwintering vormen in polders een probleem.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen

Tijdens het veldbezoek in 2025 is veel riet waargenomen in de vijver in het plangebied, hetgeen erop wijst dat er ditmaal langer water heeft gestaan in de vijver. Hierdoor zou de vijver geschikt habitat kunnen zijn geweest voor de kamsalamander.

De huidig aanwezige sloot zou in theorie geschikt kunnen zijn voor genoemde amfibieën als voortplantingshabitat maar aangezien de sloot direct grenst aan intensief bewerkt en bemeste grasland is het voorkomen van beschermde amfibieën, reptielen en vissen niet aannemelijk als voortplantingshabitat. Wel is het plangebied geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene niet-kritische soorten.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen

Bepaalde amfibieën zoals de gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker zouden mogelijk voor kunnen komen, ook in landfase. Deze kunnen zich in de erfbeplanting en in de tuinen van het plangebied kunnen schuilhouden tussen de beplanting, tussen opgeslagen materialen en ingegraven in de grond.

Het voorkomen de kamsalamander in het plangebied is niet uit te sluiten. Treed in overleg met de provincie om te bepalen of kan worden volstaan met het realiseren van nieuw leefgebied en het verwijderen van de vijver nadat er door een ter zake deskundig ecooloog is bepaald dat er op dat moment geen kamsalamanders in de vijver aanwezig zijn.

Voor de ringslang ligt het plangebied erg laag, waardoor het voorkomen onwaarschijnlijk is. In het ecologisch werkprotocol dienen maatregelen worden opgenomen om het doden of verwonden van amfibieën en reptielen te voorkomen.

4.3.7 Ongewervelden

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.

Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Beekrombout	Libellen, beken
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinder, loofbossen, of bosjes in beekdalen, waardplant: boswilg

Rivierrombout	Libellen, rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen, schone, vegetatierijke vennen, plassen en dode rivierarmen
Sleedoornpage	Dagvlinder, sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden, laatste jaren tuinen en parken in stedelijk gebied, waardplant: sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten (o.a. pruim)
Teunisbloempijlstaart	Nachtlinder, vochtige bossen en bosranden, waardplant: teunisbloem, wilgenroosje, basterdwederik en kattenstaart
Platte schijfhoren	Weekdier, overwegend in ondiepe, onbeschaduwde wateren met een uitbundige onderwatervegetatie.

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Beekrombout

De beekrombout wordt in uiteenlopende typen stromende wateren aangetroffen. De soort wordt meestal met traag stromende laagland, beken geassocieerd. Dat deze beken vaak genormaliseerd zijn hoeft geen belemmering te vormen. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten. De vliegtijd van de imago's is relatief vroeg in het jaar, van eind april tot eind juli. Na het uitsluipen verspreiden de imago's zich in de wijde omgeving van het voortplantingswater, waar ze niet vaak meer worden waargenomen.

Grote vos

De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Grote weerschijnvlinder

Het habitat van de grote weerschijnvlinder bestaat uit oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De grote weerschijnvlinder vliegt in het genoemde habitat vooral op open plaatsen, bij bospaden, bosranden of daar waar beekjes het bos doorsnijden. Op de vliegplaatsen groeien wilgen op beschutte plaatsen in de halfschaduw en staan enkele grotere, markante bomen.

Rivierrombout

Over de levenscyclus van de rivierrombout is nog maar weinig bekend. De vermoedens zijn dat het ei overwintert en in juni-juli uitkomt. De ontwikkeling van de larve kan 3 tot 4 jaar duren en de uitsluiptijd is van eind mei tot half augustus. De rivierrombout wordt vooral aangetroffen bij rivieren en grote beken, met name op plaatsen waar zand of slib is afgezet.

Sierlijke witsnuitlibel

De sierlijke witsnuitlibel komt voor langs beschutte oeverzones van meren en in stilstaande, ongestoorde wateren met een rijke watervegetatie, zoals veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. De wateren zijn (matig) voedselrijk en doorgaans omgeven door bos. Door het kleine aantal Nederlandse waarnemingen van de soort zijn biotoopomschrijvingen vooral uit andere Europese landen bekend.

Sleedoornpage

De sleedoornpage leeft in een landschap waarin sleedoornstruweel of pruimen en markante ontmoetingsbomen aanwezig zijn. Hieraan wordt vooral voldaan bij struwelen langs bosranden, weg- en spoorbermen, holle wegen en akkers. Daarnaast kan de soort vliegen in een stedelijke omgeving waar hij gebruik maakt van sleedoornstruwelen in parken en vrijstaande pruimen in tuinen. De gebruikte sleedoorns moeten geregeld verjongd worden door extensieve begrazing of door ze regelmatig te snoeien. In het verleden is de sleedoornpage ook gevonden in pruimenboomgaarden.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) heeft een divers habitat, maar ze worden vaak geassocieerd met gebieden waar hun waardplanten, zoals de teunisbloem (*Oenothera*), voorkomen. Uit recent onderzoek blijkt dat de rupsen zich niet alleen voeden met de teunisbloem, maar ook met wilgenroosje, basterdwederik en kattenstaart.

Veldbezoek ongewervelden

De sloot nabij het plangebied biedt een vergelijkbaar habitat met een dode rivierarm, waardoor dit mogelijk habitat is voor de sierlijke witsnuitlibel. De IJssel biedt ook potentie voor de rivierrombout. Voor zowel de grote vos als de grote weerschijnvlinder zijn waardplanten aanwezig in en nabij het plangebied. De linde, notenboom en rode beuk zouden allemaal kunnen fungeren als markante ontmoetingsboom voor de sleedoornpage. Er zijn geen waardplanten van de teunisbloempijlstaart waargenomen in het plangebied. De sloot is sterk beschaduwd door het riet en de schietwilgen, waardoor deze niet geschikt is voor de platte schijfhoren.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders en libellen, al zijn deze tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Het voorkomen van beschermde dagvlinders en libellen kan niet uitgesloten worden. Er worden echter geen negatieve effecten op deze soorten verwacht, het habitat ligt vrijwel volledig buiten het plangebied, of bestaat uit onderdelen van het plangebied die behouden zullen blijven. Voor overige soorten ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken vormt het plangebied geen geschikt habitat.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – stikstofdepositieonderzoek, lichtverstrooiing en geluidsoverlast voorkomen

Zoals beschreven in hoofdstuk 4 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Verder is beschreven hoe de gebruiksfase naar verwachting geen verstoring zal opleveren, op basis van de huidige licht, geluid en trillingsbelasting van de spoorbrug. Wel dient men onder de beschreven grenzen te blijven door onnodige lichtverstrooiing en geluidsoverlast te voorkomen.

5.1.2 Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone – lichtverstrooiing en geluidsoverlast voorkomen

Evenals voor het Natura 2000-gebied, dient men onder de beschreven grenzen te blijven door onnodige lichtverstrooiing en geluidsoverlast te voorkomen.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Het plangebied bevat geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	Direct naast	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Stikstofdepositieonderzoek Licht en geluidsoverlast voorkomen
Natuurnetwerk Nederland	Onderdeel van	Nee	Nee	Nee	Licht en geluidsoverlast voorkomen
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.3 Broedvogels – Aanvullend bezoek bladerloze periode en ecologisch werkprotocol ten behoeve van weidevogels

Om de aanwezigheid van het jaarrond beschermde nest van de buizerd uit te sluiten, dient in de bladerloze periode een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd. Verder dient er ter bescherming van de weidevogels een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, mede om te waarborgen dat er inderdaad buiten kwetsbare periodes en onder de geluidsnormen gewerkt kan worden. Indien binnen het broedseizoen gestart gaat worden met de sloopwerkzaamheden, kan dit enkel nadat tijdens een broedvogelinspectie door een deskundig ecooloog is bevestigd dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.

5.2.2 Amfibieën – Compensatie in overleg met de provincie

Treed in overleg met de provincie om te bepalen of kan worden volstaan met het realiseren van nieuw leefgebied en het verwijderen van de vijver nadat er door een ter zake deskundig ecooloog is bepaald dat er op dat moment geen kamsalamanders in de vijver aanwezig zijn.

5.2.3 Grondgebonden zoogdieren – Aanvullend bezoek bladerloze periode

Om de aan- of afwezigheid van een eekhoornnest aan te tonen, dient in de bladerloze periode (globaal november – februari) een aanvullend veldbezoek te worden uitgevoerd.

5.2.4 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, vleermuizen, marterachtigen, reptielen, vissen en ongewervelden. Bij deze soorten zal rekening houden met licht en geluid volstaan om negatieve effecten tegen te gaan.

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingrep verstrend	Nader onder zoek	Vergunnin gaanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Nee	Nee	Nee	Voorkom lichtverstoring
	Foerageergebied	Ja	Nee	Nee	Nee	Idem
	Vliegroutes	Ja	Nee	Nee	Nee	Idem
Marterachtigen		Ja	Nee	Nee	Nee	Idem
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Ja*	Nee	*controle in bladerloze periode
Broedvogels	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Ja*	Mogelijk	*controle in bladerloze periode
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkprotocol voor o.a. weidevogels
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Treed in overleg met de provincie of kan worden volstaan met het aanleggen van nieuw leefgebied
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Ja	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat hollen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid.

Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.

Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (www.checklistgroenbouwen.nl).

Daarnaast zijn er op de website www.bouwnatuurinclusief.nl veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Geldersedijk 28 raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Op plaatsen waar wegen niet intensief gebruikt wordt, zoals parkeerplaatsen kan er halfbestrating worden gebruikt. De openingen tussen de stenen biedt ruimte aan planten die tolerant zijn voor betreding. De vegetatie ontwikkelt zich vanzelf, maar kan met inzaaien worden bevorderd. De planten zorgen voor zaden en insecten die weer dienen als voedsel voor vogels.
- Het terrein heeft een goed formaat voor de aanleg van een amfibieënpool. Deze pool zou een minimale grootte van 30 m² moeten hebben en een diepte van niet meer dan 1,5 meter. Een amfibieënpool zou bij kunnen dragen aan het in standhouden van verschillende beschermde soorten, waaronder de kamsalamander.

Websites

www.floron.nl
www.iplo.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingsgegevens
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Beschermde soorten par. 3.2
Bijlage 4: Beschermde soorten par 3.3

Datum : 26 juli 2022

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de NDFF.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de NDFF. disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 26 juli 2022' Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van HetNatuurloket:

E-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

Telefoon: 0800 2356333

Disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijkelandelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbaarwaarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is inopbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in deNDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn oomaanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten. Hoewel het Natuurloket en Regelink Ecologie & Landschap hun uiterste best doen voor het correct weergeven van de data op quickscanhulp.nl kunnen zij niet aansprakelijk gesteld worden voor enige fouten of het gebruik van de data.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 26 juli 2022'

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën		0 - 1 km
Beekrombout	Libellen		0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren		0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren		0 - 1 km
Damhert	Zoogdieren		0 - 1 km
Das	Zoogdieren		0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Dennenorchis	Vaatplanten		0 - 1 km
Edelhert	Zoogdieren		0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren		0 - 1 km
Egel	Zoogdieren		0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gevlekte glanslibel	Libellen		0 - 1 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grijze zeehond	Zoogdieren		0 - 1 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten		0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote modderkruiper	Vissen		0 - 1 km
Grote vos	Dagvlinders		0 - 1 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders		0 - 1 km
Haas	Zoogdieren		0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen		0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren		0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten		0 - 1 km
Kempense heidelibel	Libellen		0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders		0 - 1 km
Kluwenklokje	Vaatplanten		0 - 1 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Knolspirea	Vaatplanten		0 - 1 km
Kommavlinder	Dagvlinders		0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren		0 - 1 km
Kruiptijm	Vaatplanten		0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Levendbarende hagedis	Reptielen		0 - 1 km
Liggende ereprijs	Vaatplanten		0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Noordse winterjuffer	Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Noordzeehouting	Vissen	wnb-hrl	0 - 1 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen		0 - 1 km
Rivierrombout	Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren		0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sleedoornpage	Dagvlinders		0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren		0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	wnb-hrl	0 - 1 km
Vroege ereprijs	Vaatplanten		0 - 1 km
Vuursalamander	Amfibieën		0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren		0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren		0 - 1 km
Wilde averuit	Vaatplanten		0 - 1 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten		0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren		0 - 1 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	0 - 1 km
Zwarte wouw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Akkerogentroost	Vaatplanten		1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gentiaanblauwtje	Dagvlinders		1 - 5 km
Gestreepte waterroofkever	Kevers	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten		1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Kwabaal	Vissen		1 - 5 km
Ruw parelzaad	Vaatplanten		1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wezel/Hermelijn	Zoogdieren		1 - 5 km
Aardbeivlinder	Dagvlinders		5 - 10 km
Adder	Reptielen		5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën		5 - 10 km
Beekprik	Vissen		5 - 10 km
Geel schorpioenmos	Mossen	wnb-hrl	5 - 10 km
Getande veldsla	Vaatplanten		5 - 10 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Groene glazenmaker	Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	5 - 10 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten		5 - 10 km
Kleine schorseneer	Vaatplanten		5 - 10 km
Muurbloem	Vaatplanten		5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Rosse / Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Schubvaren	Vaatplanten		5 - 10 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren		5 - 10 km
Vliegend hert	Kevers		5 - 10 km
Wilde weit	Vaatplanten		5 - 10 km
Zilveren maan	Dagvlinders		5 - 10 km
Akkerdoornzaad	Vaatplanten		10 - 25 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Bechsteins vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Bergnachtorchis	Vaatplanten		10 - 25 km
Blaasvaren	Vaatplanten		10 - 25 km
Blauw guichelheil	Vaatplanten		10 - 25 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Bosparemoervlinder	Dagvlinders		10 - 25 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Dreps	Vaatplanten		10 - 25 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Eikelmuis	Zoogdieren		10 - 25 km
Elrits	Vissen		10 - 25 km
Gewone/Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Gewone zeehond	Zoogdieren		10 - 25 km
Grote bosmuis	Zoogdieren		10 - 25 km
Grote vuurvlinder	Dagvlinders	wnb-hrl	10 - 25 km
Iepenpage	Dagvlinders		10 - 25 km
Knollathyrus	Vaatplanten		10 - 25 km
Korensla	Vaatplanten		10 - 25 km
Kruipend moerasscherm	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Oostelijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Roggelelie	Vaatplanten		10 - 25 km
Rood peperboompje	Vaatplanten		10 - 25 km
Smalle raai	Vaatplanten		10 - 25 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten		10 - 25 km
Stofzaad	Vaatplanten		10 - 25 km
Tengere distel	Vaatplanten		10 - 25 km
Veenbloembies	Vaatplanten		10 - 25 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten		25 - 50 km
Bokkenorchis	Vaatplanten		25 - 50 km
Brave hendrik	Vaatplanten		25 - 50 km
Brede geelgerande waterroofkever	Geleedpotigen	wnb-hrl	25 - 50 km
Donkere waterjuffer	Libellen		25 - 50 km
Europese rivierkreeft	Geleedpotigen		25 - 50 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Grote bosaardbei	Vaatplanten		25 - 50 km
Grote parelmoervlinder	Dagvlinders		25 - 50 km
Hoogveenglanslibel	Libellen		25 - 50 km
Kleine heivlinder	Dagvlinders		25 - 50 km
Naaldenkervel	Vaatplanten		25 - 50 km
Rosse / Bos- / Tweekleurige vleermuis / Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Rozenkransje	Vaatplanten		25 - 50 km
Spits havikskruid	Vaatplanten		25 - 50 km
Tengere veldmuur	Vaatplanten		25 - 50 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Veenbesblauwtje	Dagvlinders		25 - 50 km
Veenbesparelmoervlinder	Dagvlinders		25 - 50 km
Veldspitsmuis	Zoogdieren		25 - 50 km
Vinpootsalamander	Amfibieën		25 - 50 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Wolfskers	Vaatplanten		25 - 50 km
Beekdonderpad	Vissen		50 - 100 km
Bosbeekjuffer	Libellen		50 - 100 km
Bosdravik	Vaatplanten		50 - 100 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten		50 - 100 km
Breed wollegras	Vaatplanten		50 - 100 km
Bruine eikenpage	Dagvlinders		50 - 100 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Duinparelmoervlinder	Dagvlinders		50 - 100 km
Gaffellibel	Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Geplooid vrouwenmantel	Vaatplanten		50 - 100 km
Gestippelde alver	Vissen		50 - 100 km
Gestreepte dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Gevlekt zonneroosje	Vaatplanten		50 - 100 km
Gewone bronlibel	Libellen		50 - 100 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Griend	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Groensteel	Vaatplanten		50 - 100 km
Honingorchis	Vaatplanten		50 - 100 km
Karwijselie	Vaatplanten		50 - 100 km
Kleine ereprijs	Vaatplanten		50 - 100 km
Kleine vlotvaren	Vaatplanten	wnb-hrl	50 - 100 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten		50 - 100 km
Kranskarwij	Vaatplanten		50 - 100 km
Laatvlieger / Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Lange zonnedaauw	Vaatplanten		50 - 100 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten		50 - 100 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren		50 - 100 km
Pijlscheefkelk	Vaatplanten		50 - 100 km
Pimpernelblauwtje	Dagvlinders	wnb-hrl	50 - 100 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Scherpkruid	Vaatplanten		50 - 100 km
Schubzegge	Vaatplanten		50 - 100 km
Speerwaterjuffer	Libellen		50 - 100 km
Spiegeldikkopje	Dagvlinders		50 - 100 km
Steenbraam	Vaatplanten		50 - 100 km
Tonghaarmuts	Mossen	wnb-hrl	50 - 100 km
Tuimelaar	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Veenhooibeestje	Dagvlinders		50 - 100 km
Veldparelmoervlinder	Dagvlinders		50 - 100 km
Vermiljoenkever	Geleedpotigen	wnb-hrl	50 - 100 km
Walrus	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Water-/Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Witsnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Zandwolfsmelk	Vaatplanten		50 - 100 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten		50 - 100 km
Berggamander	Vaatplanten		100 - 250 km
Bosboterbloem	Vaatplanten		100 - 250 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Bruin dikkopje	Dagvlinders		100 - 250 km
Bruinrode wespenorchis	Vaatplanten		100 - 250 km
Butskop	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Dikkopschildpad	Reptielen	wnb-hrl	100 - 250 km
Donker pimpernelblauwtje	Dagvlinders	wnb-hrl	100 - 250 km
Dwergvinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Echte gamander (subsp. germanicum)	Vaatplanten		100 - 250 km
Franjegentiaan	Vaatplanten		100 - 250 km
Geelgroene wespenorchis	Vaatplanten		100 - 250 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gladde zegge	Vaatplanten		100 - 250 km
Groene nachtorchis	Vaatplanten		100 - 250 km
Hamster	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hazelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Juchtleerkever	Kevers	wnb-hrl	100 - 250 km
Kalkboterbloem	Vaatplanten		100 - 250 km
Kalketrip	Vaatplanten		100 - 250 km
Kemps zeeschildpad	Reptielen	wnb-hrl	100 - 250 km
Lederschildpad	Reptielen	wnb-hrl	100 - 250 km
Moerasgamander	Vaatplanten		100 - 250 km
Mopsvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Trosgamander	Vaatplanten		100 - 250 km
Vliegenorchis	Vaatplanten		100 - 250 km
Wilde kat	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Witflankdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Zinkviooltje	Vaatplanten		100 - 250 km

BELEIDSKADER

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van ruim 160 beschermde natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) om bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Deze gebieden zijn in de Omgevingswet strikt beschermd (artikel 5.1 Omgevingswet). Het is verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt ook voor projecten die een externe werking kunnen hebben op de gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en ecologische verbindingzones dat helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)' en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (artikel 7.8 Bkl). Bij activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een ‘voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen’. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

Andere soorten

De nationaal beschermde, ‘andere soorten’, staan vermeld in bijlage IX van het ‘Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)’. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal	Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur.	Lid 1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.	
	Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De belangrijkste elementen met betrekking tot de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herbeplantingsplicht en de specifieke zorgplicht.

De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de rijksregels over het vellen van houtopstanden gelden (artikel 5.165b Bkl). De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met een oppervlakte van meer dan 10 are of wanneer die bestaan uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er zijn uitzonderingen (artikel 11.111, Bal).

De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving en toezicht van de regels over houtopstanden en bepaalt welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken en niet eerder dan 1 jaar voor het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal). In sommige gevallen is niet de provincie maar de minister van LNV het bevoegd gezag. Dat is het geval als het vellen van houtopstand of herbeplanten een activiteit van nationaal belang is of daarmee samenhangt.

Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een specifieke zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze specifieke zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.

Naast de specifieke zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.

Voor bijna alle activiteiten in het 'Besluit activiteiten leefomgeving' geldt een specifieke zorgplicht.

Specifieke zorgplichten borduren voort op de specifieke zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.116 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (4)

Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Kruipend moerasscherm	Apium repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis

Zoogdieren terrestrisch (8)

Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscarius avellanarius
Euraziatische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus

Vleermuizen (22)

Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandts vleermuis	Myotis brandtii
Franjestaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrum-equinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laatvlieger	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Watervleermuis	Myotis daubentonii

Zoogdieren marien (5)

Bruinvis	Phocoena phocoena
Gewone dolfin	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

Vissen (2)

Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio

Amfibieën (8)

Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Heikikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans

Reptielen (3)

Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis

Vlinders (7)

Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
Grote vuurvinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoervlinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwtje *)	Maculinea arion
Zilverstreephooibeestje *)	Coenonympha hero

Libellen (8)

Bronslibel *)	Oxygastra curtisii
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winterjuffer *)	Sympecma paedisa
Oostelijke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Rivierrombout	Gomphus flavipes
Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis

Kevers (5)

Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus laticornis
Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerdo
Juchtleerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus

Overige soorten (2)

Bataafse stroommossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gerede kans op terugkeer bestaat

**Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)**

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (76)

Akkerboterbloem *)	Ranunculus arvensis
Akkerdoornzaad *)	Torilis arvensis
Akkerogentroost *)	Odontites vernus vernus
Beklierde ogentroost *)	Euphrasia rostkoviana
Berggamander *)	Teucrium montanum
Bergnachtorchis *)	Platanthera chlorantha
Blaasvaren	Cystopteris fragilis
Blauw guichelheil *)	Anagallis arvensis foemina
Bokkenorchis *)	Himantoglossum hircinum
Bosboterbloem *)	Ranunculus pol. nemorosus
Bosdravik *)	Bromopsis r. benekenii
Brave hendrik *)	Chenopodium bonus- henricus
Brede wolfsmelk *)	Euphorbia platyphyllos
Breed wollegras *)	Eriophorum latifolium
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
Dennenorchis *)	Goodyera repens
Dreps *)	Bromus secalinus
Echte gamander *)	Teucrium cham. germanicum
Franjgentiaan	Gentiana ciliata
Geelgroene wespenorchis *)	Epipactis muelleri
Geplooid vrouwenmantel *)	Alchemilla subcrenata
Getande veldsla *)	Valerianella dentata
Gevlekt zonneroosje*)	Tuberaria guttata
Glad biggenkruid *)	Hypochaeris glabra
Gladde zegge *)	Carex laevigata
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride
Groensteel *)	Asplenium viride
Groot spiegelklokje*)	Legousia speculum- veneris
Grote bosaardbei *)	Fragaria moschata
Grote leeuwenklauw*)	Aphanes arvensis
Honingorchis	Hermium monorchis
Kalkboterbloem *)	Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides
Kalketrip *)	Centaurea calcitrapa
Karhuizeranjer *)	Dianthus carthusianorum
Karwijselie *)	Selinum carvifolia
Kleine ereprijs *)	Veronica verna
Kleine Schorseneer *)	Scorzonera humilis
Kleine wolfsmelk *)	Euphorbia exigua
Kluwenklokje	Campanula glomerata
Knollathyrus *)	Lathyrus linifolius
Knolspirea *)	Filipendula vulgaris
Korensla *)	Amoseris minima
Kranskarwij *)	Carum verticillatum
Kruiptijm *)	Thymus praecox
Lange zonnedaauw	Drosera longifolia
Liggende ereprijs *)	Veronica prostrata
Moerasgamander *)	Teucrium scordium
Muurbloem	Erysimum cheiri
Naakte lathyrus *)	Lathyrus aphaca
Naaldenkervel *)	Scandix pecten-veneris
Pijlscheeffelk	Arabis h. sagittata
Roggelelie *)	Lilium bulbiferum croceum
Rood peperboompje *)	Daphne mezereum
Rozenkransje *)	Antennaria dioica
Ruw parelzaad *)	Lithospermum arvense
Stofzaad *)	Monotropa hypopitys
Scherpkruid *)	Asperugo procumbens
Schubvaren	Ceterach officinarum
Schubzegge *)	Carex lepidocarpa

Smalle raai *)	Galeopsis angustifolia
Spits havikskruid *)	Hieracium lactucella
Steenbraam *)	Rubus saxatilis
Stijve wolfsmelk *)	Euphorbia stricta
Tengere distel *)	Carduus tenuiflorus
Tengere veldmuur *)	Minuartia hybrida
Trosgamander *)	Teucrium botrys
Veenbloembies *)	Scheuchzeria palustris
Vliegenorchis	Ophrys insectifera
Vroege ereprijs *)	Veronica praecox
Wilde averuit *)	Artemisia c. campestris
Wilde ridderspoor *)	Consolida regalis
Wilde weit *)	Melampyrum arvense
Wolfskers *)	Atropa bella-donna
Zandwolfsmelk *)	Euphorbia seguieriana
Zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
Zweedse kornoelje *)	Cornus suecica

Zoogdieren terrestrisch (31)

Aardmuis	Microtus agrestis
Boommarter	Martes martes
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Bunzing	Mustela putorius
Damhert	Dama dama
Das	Meles meles
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Edelhert	Cervus elaphus
Eekhoorn	Sciurus vulgaris
Egel	Erinaceus europaeus
Eikelmuis	Eliomys quercinus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Molmuis *)	Arvicola scherman
Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Steenarter	Martes foina
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon
Vos	Vulpes vulpes
Waterspitsmuis	Neomys fodiens
Wezel	Mustela nivalis
Wild zwijn	Sus scrofa
Woelrat	Arvicola terrestris

Zoogdieren marien (2)

Gewone zeehond	Phoca vitulina
Grijze zeehond	Halichoerus grypus

Amfibieën (8)

Alpenwater- salamander	Triturus alpestris
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine water- salamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana klepton esculenta
Vinpootsalamander	Triturus helveticus
Vuursalamander	Salamandra salamandra

Reptielen (4)

Adder	Vipera berus
-------	--------------

Hazelworm	Anguis fragilis
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Ringslang	Natrix natrix

Vissen (6)

Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Beekprik	Lampetra planeri
Elrits	Phoxinus phoxinus
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
Kwabaal *)	Lota lota

Vlinders (20)

Aardbeivlinder *)	Pyrgus malvae
Bosparelmoer- vlinder *)	Melitaea athalia
Bruin dikkopje	Erynnis tages
Bruine eikenpage *)	Satyrus ilicis
Duinparelmoer- vlinder *)	Argynnis niobe
Gentiaanblauwtje *)	Maculinea alcon
Grote parelmoer- vlinder *)	Argynnis aglaja
Grote vos *)	Nymphalis polychloros
Grote weerschijn- vlinder *)	Apatura iris
Iepenpage	Satyrus w-album
Kleine heivlinder *)	Hipparchia statilinus
Kleine ijsvogel- vlinder *)	Limenitis camilla
Kommavilinder *)	Hesperia comma
Sleedoompage *)	Thecla betulae
Spiegeldikkopje *)	Heteropterus morpheus
Veenbesblauwtje *)	Plebeius optilete
Veenbesparelmoer- vlinder	Boloria aquilonaris
Veenhooibeestje	Coenonympha tullia
Veldparelmoer- vlinder	Melitaea cinxia
Zilveren maan *)	Boloria selene

Libellen (8)

Beekrombout *)	Gomphus vulgatissimus
Bosbeekjuffer *)	Calopteryx virgo
Donkere waterjuffer*)	Coenagrion armatum
Gevlekte glanslibel *)	Somatochlora flavomaculata
Gewone bronlibel *)	Cordulegaster boltonii
Hoogveenglanslibel*)	Somatochlora arctica
Kempense	Sympetrum
heidelibel *)	depressiusculum
Speerwaterjuffer *)	Coenagrion hastulatum

Kevers (1)

Vliegend hert	Lucanus cervus
---------------	----------------

Overige soorten (1)

Europese rivierkreeft	Astacus astacus
-----------------------	-----------------

*) soort die geen wettelijke bescherming had
onder de Flora- en faunawet